

LÜKS STİL DERGİSİ

Robb Report

TÜRKİYE

Sanat ve Lüks

Artioli markalı tüm ürünler müşterilerinin stillerine uygun en kaliteli malzemelerden, özenle hazırlanıyor.

Dört Kuşak İtalyan Stili

İSTANBUL'A ilk kez yolu düşen ve Beylerbeyi Sarayı'ndan Boğaz'ı izlerken büyülenen, Artioli markasının sahibi Andrea Artioli, "İstanbul'u görmek, tüm dünyayı görmek gibi" diyor. Tasarlayacağı yeni ayakkabılar içinse Beylerbeyi, Pera gibi isimler aklından geçiyor. Artioli ile Donald Trump'tan, baba ve oğul Bush'a, Michael Jackson'dan Elton John'a, Gary Cooper'dan Sean Penn'e birçok ünlü ismin tek tercihine dönüşen Artioli stilini konuşmak için Classico'da buluşuyoruz.

Bologna'ya yakın Ferrara şehrinde dört ailenin yaşadığı, ortada küçük bir bahçenin olduğu evde doğan dede Severino Artioli, 1912'de çocuk yaşta bir ayakkabıcının yanında işe girer ve sihirli dokunuşlarıyla 100 yılı aşan hikâye başlar. "Dedem, ilerleyen yıllarda, o dönemde orada açılan en iyi fabrikalara danışman olarak çalıştı. İkinci Dünya Savaşı'nda ordunun ayakkabı üretim direktörü oldu, sonrasında, 1945'te iki ortağıyla birlikte bir ayakkabı fabrikası açtı ve tüm İtalya'ya satışlar başladı"

sözleriyle kuruluş hikâyesini anlatan Artioli'nin babası da küçük yaşta tasarıma merak sarar. Ortaklardan biri yaşamını yitirip, diğeriyle yolları ayrılınca dedesi ve babası fabrikayı alırlar.

Babasının modern dokunuşlarıyla dünyaya açılan, ABD, İsviçre gibi birçok ülkeyle tanışan ve elastik ayakkabı bağı icadı ile ünlü marka, ilhamını 'özgürlük, sanat ve yaratıcılık'tan alan Andrea Artioli ile Asya'ya taşınır. Japonya, Çin, Avustralya'ya açılır. Sadece kösele tabanla yapılan ayakkabılar, bu süreçte, kaymayı engelleyen 0,5 mm lastik tabanla tanışır, ürün yelpazesi çeşitlenerek kemer, çanta, cüzdan, eldiven ve deri ceketlerle Artioli stilini pekiştirir. Son yıllarda ise dördüncü kuşakla birlikte marka, sneaker modellerini ön plana çıkarır.

Dedesi ve babasını çalışırken hayranlıkla izleyen, fabrikada ayakkabılar içinde büyüyen Artioli için ayakkabılar bir gardırobun adeta olmazsa olmazı. "Orkestrada her enstrüman aynı müziği

çalmalı. Ayakkabılar da enstrüman gibi kişinin stiline, gardırobuna uymalı..." sözleriyle ayakkabıları ayrı bir yere koyan Artioli, yarattıkları stilin farkını ise şu sözlerle anlatıyor: "Hep en iyi kaliteyi arıyoruz. Dedem bu işe başladığında A'dan Z'ye sadece elle ayakkabı yapılmış. Zaman içinde kaliteyi artırmak ve daha dayanıklı ayakkabılar üretmek için makinelerden destek alınmış. Biz 50 işçi ile günde 30 çift ayakkabı yapıyoruz. Bu bir ekip işi. Ustalarımız da adeta birer sanatçı. Her usta, ayakkabı yapımının bir aşamasında uzmanlaşıyor. Hepsi mükemmel ve kusursuz olmalı. Çok genç yaşta işe alıyoruz, ayakkabı sanatında uzmanlaşarak büyüyorlar. Ayakkabı bittiğinde aynı bir heykel, bir sanat eseri gibi hayranlıkla izliyorlar."

En iyi kalite deri ve materyalleri kullanan Artioli, "Doğal ürünler, ayakkabıların kalitesini yükseltir. Her derinin farklı özellikleri vardır. Köpekbalığı derisi yağmura dayanıklıdır, yumuşak

ayakkabı isterseniz deve kuşu derisi uygundur, tüm gün giyilecek ayakkabılarsa biraz esnemelidir. En iyisi kanguru derisidir” sözleriyle ayakkabı tutkunları için ipuçlarını da peş peşe sıralıyor.

Milano'daki VIP Club hakkında da bilgi veren Artioli, “Showroom 6-7 yıl önce yapıldı. Müşterilerimiz gelip yeni koleksiyonlarımızı görebiliyor. Özel deriler, özel renkler, özel stiller isteyebiliyor. Bir politikacı ya da orkestra şefi farklı tarzda ayakkabılara ihtiyaç duyabiliyor” sözleriyle kişiye özel kombinasyonları nasıl yaptıklarını detaylandırıyor: “Babam ve dedem sadece ayakkabı üretiyorlardı. Müşterilerimiz aynı deriden kemer, cüzdan istemeye başlayınca, kemer üretmeye karar verdik. Milano'da kemer üreten bir firma vardı. Sahibini ve çalışanlarını bünyemize kattık, işin nasıl yapılacağını öğrendik. Sonra çanta üretme fikri doğdu. Venedik'te lüks markalar için çanta üreten tek bir marka vardı. Onu da aldık. Müşterilerimiz ayakkabılarıyla uyumlu renk ve özellikte ceket isterlerse yapabiliyoruz. Ben derileri seçiyorum, tasarımını yapıyorum. Kız kardeşlerim kendi atölyelerinde üretiyorlar.”

Ürünlerin isimleri Rinaldo, St. Moritz, Positano, Michelangelo gibi bilinen kişi ve yerlere ait. “Yeni bir şey tasarladığımızda sporda ya da sanatta önemli rolü olan isimlerden ilham alıyoruz ve tasarımlarımıza isimlerini veriyoruz” diyen Artioli, İstanbul'dan aldığı ilhamı ise şöyle anlatıyor: “Dün, Minoa Pera ve Pera Palas'a gittik, Minoa Pera'yı görünce aklıma kitaplarla ayakkabıları buluşturacak bir şey yapma fikri geldi. Beylerbeyi Sarayı'ndan manzaraya da bayıldım. Bir sonraki modelimizin adı Beylerbeyi olabilir.”

Kadın ayakkabıları için tercih edilen Marilyn, Liz ve Audrey gibi isimler ise Marilyn Monroe, Elizabeth Taylor ve Audrey Hepburn'ü aklı getiriyor. Andrea Artioli, tasarladıkları sınırlı sayıda kadın ayakkabı modellerini nasıl üretmeye başladıklarını anlatırken; “Kadın ayakkabıları yapmıyordum. Arkadaşım Sean Penn beni Los Angeles'ta bir yemeğe davet etti. Eşi, Madonna... Sean için yaptığım ayakkabıyı gördü, yüksek topuklu ve arkası açık şekilde istedi. Yapıp gönderdik ve çok sevdi. Çok güzel oldu. Ben de babama sordum, 'Kadın ayakkabısı yapalım mı?' diye... Yıllar önce Hollywood starlarından birçok ismin aynı istekte bulunduğunu söyledi ve bu isimlerden birinin Marilyn Monroe olduğunu anlattı. Ben de modellerden birinin ismini Marilyn koydum” diyor ve babasının ABD'de

ayakkabı satışına başlama hikâyesini bizimle paylaşıyor: “Ünlü yönetmen Billy Wilder ile arkadaş oluyor. Grace Kelly, Marilyn Monroe, Gary Cooper gibi isimlerle arkadaş. Sık sık buluşuyorlar, aralarında yemek yarışmaları yapıyorlar, bazı gecelerde babam da yemek yapıyor. Hollywood yıldızları 50'li ve 60'lı yıllarda ayakkabılarımızı giymeye başlıyorlar.”

Markanın sanatçılarla ilişkisi, kuşaklar boyu sürüyor. Elton John'a elmaslarla süslü bir ayakkabı yapan Artioli, Michael Jackson'a neden farklı numara ayakkabılar yaptığını ise “Evinde yeni şarkılarını mırıldandığı bir alan vardı. Kendisini şarkı söylerken dinleyebiliyordum Ayakkabıları iki farklı numara şeklinde istiyordu. Çok dans ettiği için konserin ortasında ayakları şişiyordu ve büyük olan çifti giyiyordu” sözleriyle anlatıyor.

Artioli markasını sadece sanatçılar değil birçok önemli siyasetçi de tercih ediyor. “ABD Başkanı seçilmeden önce,

Donald Trump inşaat alanında önemli bir isimdi. Trump Tower'da ürünlerimizi satıyorduk. Elastik ayakkabı bağı fikrini sevdi ve modellerimizi tercih etmeye başladı. Siyah, lacivert ve kahverengi, hep aynı stilde tercih eder. Kendisine bir saldırı oldu, ayakkabısının biri çıkmış, ilk ayakkabısını sormuş...” sözleriyle Trump'ın markanın ayakkabılarına olan sevgisini aktaran Artioli, birçok ülke başkanının da arkadaşı gibi olduğunu belirterek Bush'a başkan olduğunda ayakkabı hediye ettiği anısını paylaşıyor: “Baba Bush ile San Francisco'da daha başkan değilken tanıştım ve tüm hayatı boyunca müşterim oldu. Oğlu, ABD Başkanı olduğunda da beni arayıp 'Yardıma ihtiyacım var' dedi ve sipariş verdi. 'Benim için onur' dedim. Ayakkabı numarasını istedim, oğlunun ayağını ölçmeye çalıştı. 'Gerek yok, en rahat ayakkabısını gönderin' dedim. Gönderdiler ve biz de ayakkabıları hediye olarak gönderdik.”

Andrea Artioli, markanın üçüncü kuşak temsilcisi.

İşin incelikleri dededen toruna sır gibi saklanarak geçerken, Andrea Artioli, devraldığı bayrağı oğullarına teslim etmeyi hedefliyor. Üç oğlundan tasarıma olan ilgisi ile öne çıkan Alberto, ekibe çok genç yaşta dahil olmuş. Andrea Artioli, şimdiden marka serüvenini farklı bir çizgiye taşıyan ortanca oğlu için, "Alberto, küçükken sanat koleksiyonuma ilgi duyuyordu. Saatlerce eserleri inceliyordu, mesela, Picasso tablosunun önünde oturup, baka baka aynısını çiziyordu. Yavaş yavaş çizimleri geliştirdi, yaratıcılığı arttı. Ve bir gün, 'Baba ben ayakkabı tasarlamak istiyorum' deyince Tom Ford ve Gucci'nin ayakkabı tasarımcısından ders aldı. Sonrasında tasarım üzerine en önemli okullarda okudu ve bugün İtalya'nın 'en iyi sneaker tasarımcısı' sözlerinin ardından "Tam bir ayakkabı sanatçısı" yorumunda bulunuyor.

Genç yaşta işe adım atan Andrea Artioli, aslında önceleri sanata ilgi duyuyor. Bugün de dünyanın dört bir yanından topladığı eserlerle zengin bir sanat koleksiyonuna sahip. Como'da sokak ressamından aldığı tablosu da var, Rusya'dan özel izinle getirttiği Realizm dönemine ait tabloları da... Sanata çok erken yaşta merak salan Artioli, "9-10 yaşında ayakkabı yapmaya karar verdim. Öncesinde sanatçı olmak istiyordum.

Annemin babası çok özel bir insandı. Çok önemli sanatçılarla arkadaştı, biri de Fontana idi. Galerisinde çok ünlü eserler satıyordu ve beni sanatçılarla tanıştıyordu. Böyle başladı aslında. Büyüyünce gittiğim her yerde görüp beğendiğim eserleri aldım. Eserleri kimse bilmeyebilir ama bana enerji veren eserleri alıyorum" diyen Artioli, bazı eserleri satın almanın ne kadar zor olabileceğini şu sözlerle anlatıyor: "Mesela 30 yıl önce Rusya'da tablolar beğendim, satın aldım, akabinde 1930-1950 arası eserleri yurtdışına çıkaramayacağınızı söylediler. Sonrasında özel izin alındı ve Realizm dönemine ait 15-16 eser şu anda evimde. Japonya'da ise 14'üncü yüzyılda pirinçten yapılmış kâğıt üstüne altın baskı bir eser beğendim, onu da Kültür Bakanı'nın izni ile yurtdışına çıkarabildim."

İtalya'ya dönerken sanat eserleri almak istediğini de belirten Artioli'nin İstanbul'dan bahsederken gözleri bir başka parlıyor: "İstanbul, eşsiz... Farklı ülkelerin özelliklerini taşıyor. Bir tarafı Paris'e benziyor, bir tarafı İtalya'ya. Dünyanın farklı köşelerini içinde barındırıyor. İstanbul'u görmek, bütün dünyayı görmek gibi. Türkler ise zeki, kibar ve eğitilmişler. Türklerin giyim zevkini de çok sevdim..."

Seçil Başkaya

Artioli'nin koleksiyonlarına hayat veren ustalar, en kaliteli derileri ve malzemeleri kullanıyor.